U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Pavla Vrchy a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Obvodním soudem pro Prahu 2,** a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 27 EC 10/2009, o 4000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **UPC Česká Republika, s.r.o.**, se sídlem v Praze 4, Závišova 5, IČ 00562262, a žalované **J. B.,**

takto:

I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci žaloby o 4000 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 27 EC 10/2009, **je soud**.

II. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. 1. 2010, čj. 27 EC 10/2009 - 26, **se zrušuje.**

Odůvodnění:

Návrhem doručeným dne 13. 4. 2012 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 2 ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 27 EC 10/2009 týkající se zaplacení 4000 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalobkyně uzavřela s žalovanou dne 24. 7. 2006 „*Smlouvu o poskytování veřejně dostupné telefonní služby*“ č. 1289101-0. Vzhledem k tomu, že žalovaná porušila smluvní povinnosti, žalobkyně dohodu vypověděla. Po uplynutí výpovědní doby byla žalovaná povinna vrátit zařízení MODEM (EM0014F8772B2D), avšak neučinila tak; dle článku 3 Všeobecných obchodních podmínek žalobkyně, jestliže uživatel nejpozději do 7 dnů od data ukončení Smlouvy nevrátí zařízení, nebo vrátí zařízení ve stavbu nefunkčním nebo ve

stavu, který zjevně neodpovídá běžnému opotřebení, je poskytovatel (žalobkyně) oprávněn naúčtovat uživateli (žalované) smluvní pokutu ve výši 4000 Kč, žalovaná smluvní pokutu neuhradila.

Žalobkyně proto podala vůči žalované dnem 9. 7. 2009 u Obvodního soud pro Prahu 2 návrh na vydání elektronického platebního rozkazu, jímž navrhla soudu, aby uložil žalované zaplatit částku 4000 Kč a dále nahradit žalobkyni náklady soudního řízení.

Obvodní soud pro Prahu 2 usnesením ze dne 27. 1. 2010, čj. 27 EC 10/2011 - 26, řízení zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.), soud rozhodl o vrácení soudního poplatku (výrok III.) i o nákladech řízení (výrok IV.). V odůvodnění soud stručně konstatoval, že podle § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen *„o. s. ř.“*), v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a z obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány. Jelikož rozhodnutí v dané věci (o povinnosti uhradit za poskytnutou službu elektronických komunikací cenu ve výši platné v době poskytnutí této služby) náleží do pravomoci Českého telekomunikačního úřadu, není v pravomoci soudu rozhodovat o uplatněném nároku; soud postupoval dle § 104 odst. 1 o. s. ř., řízení zastavil a postoupil věc příslušnému orgánu k projednání, jímž je Český telekomunikační úřad.

Navrhovatel poté podal návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu. Navrhovatel popřel svou pravomoc rozhodnout předmětný spor, neboť se domnívá, že je oprávněn rozhodovat ve věcech elektronických komunikací pouze spory o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících. Ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není, nejedná se o cenu za službu elektronických komunikací ve smyslu zákona o elektronických komunikacích. Jedná se o soukromoprávní vztah ze smlouvy o výpůjčce, což vyplývá z článku 3 smluvních podmínek žalobkyně; vzhledem k tomu, že povinnost zaplatit smluvní pokutu je akcesorickým závazkem k závazku hlavnímu, tj. k povinnosti vrátit zapůjčené zařízení, pravomoc k rozhodování v tomto sporu má Obvodní soud pro Prahu 2, navrhovatel přitom odkázal na obdobná rozhodnutí zvláštního senátu týkající se prakticky shodného smluvního ujednání.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení 4000 Kč s příslušenstvím se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Obvodní soud pro Prahu 2 v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc rozhodnout věc a navrhovatel popírá svou pravomoc rozhodnout po postoupení věci; zvláštní senát konstatuje, že se ve věci jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem o některých kompetenčních sporech.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS).

Podle § 108 odst. 1 písm. g) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, rozhoduje Český telekomunikační úřad ve sporech, stanoví-li tak tento zákon. Podle § 129 odst. 1 věta prvá zákona rozhoduje Český telekomunikační úřad tzv. účastnické spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě. Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku.

Komunikačními činnostmi podle § 7 zákona o elektronických komunikacích jsou a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů.

Dle § 2 písm. n) je službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášených sítěmi a poskytovanými službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací.

Předmětem kompetenčního sporu je posouzení otázky, kdo je oprávněn rozhodnout o uložení povinnosti žalované zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení, jehož prostřednictvím žalobkyně poskytovala žalované službu elektronických komunikací. Smluvní pokuta je soukromoprávním institutem, jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá transakce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem, nelze je tedy posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat ten orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

V posuzovaném případě je proto nutné rozlišit, za jaké porušení povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud by se jednalo o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, pak by k rozhodování o smluvní pokutě byl příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí. V tomto případě by zvláštní senát potvrdil názor obvodního soudu, tedy že je k rozhodování příslušný správní orgán.

Předmětem řízení v této věci, jak vyplývá zejména ze žalobního návrhu a z článků 3.3 a 3.7 přiložených Všeobecných obchodních podmínek žalobkyně, je však smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení, nikoliv za porušení povinnosti uhradit cenu za poskytnuté služby dle § 64 zákona o elektronických komunikacích. Výpůjčka věci je soukromoprávním vztahem a příslušný k rozhodování o smluvní pokutě plynoucí z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce je tedy soud. Obdobnou otázkou se již zvláštní senát zabýval v usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5 (publikováno ve Sb. NSS 1478/2008): *Spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).*

Nelze zpochybnit, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné služby na základě zákona o elektronických komunikacích provozovat, to ovšem z výpůjčky nečiní službu elektronických komunikací. Přestože k výpůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu; tato věc tedy patří do příslušnosti soudů. Zvláštní senát proto vyslovil, že příslušný k rozhodování o zaplacení 4000 Kč s příslušenstvím je soud.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. 1. 2010, čj. 27 EC 10/2009 - 26.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Obvodní soud pro Prahu 2 pokračovat v původním řízení o návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. května 2012

JUDr. Michal Mazanec

předseda zvláštního senátu